

Трабуна військового українського слова на американській землі

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНЧ: HEnderson 5-8740

PIK LXII. Ч. 10. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СІТІ: НЬО ЙОРК, ВІТРОК, 18-го СІЧНЯ (JANUARY) 1955. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 10. VOL. LXII.

ЗДА ПІДАЛИ ЧОТИРИ ЛІТАКИ ДЛЯ ЗАМИРЕННЯ КОСТА РІКИ

Вашингтон. — ЗДА вислала чотири бойові літаки типу F-51 Мостенг до Коста Ріки, щоб допомогти тамашньому урядові зупинити повстанців, які ще й досі займають частину костаріканської території та падають в повітря над деякою частиною території Коста Ріки. Ці американські літаки негайно відлетіли з летунської бази в стейті Тексас до Коста Ріки. Їх продано за "смішну низьку ціну", як сказав асистент державного секретаря Генрі Голленд (де-хто каже, що по одному доларові за штуку!). Ці літаки відвезли до Коста Ріки американські пілоти, але там на них літатимуть костаріканські летуни, а американські летуни повернуться назад на транспортному літаку типу C-54, який також відлетів до Коста Ріки. ЗДА могла "продати" ці літаки за дозволом Ради Організації Американських Держав, яка вирішила, що треба допомогти урядові Коста Ріки перемогти повстанців, які мають літаки і при їх допомозі падають в повітряні простори над Коста Рікою. Американські літаки не мають бомб ani ракет, тільки мають скорострільні. Це буде перша акція Організації Американських Держав в збройній допомозі зупинити агресію на одну із 21 американської держави. Ця акція відбувається згідно із Міжамериканським догово-

Панама має третього президента впродовж двох тижнів

Рікардо Аріас Еспіноза (справа) перебрав пост президента Панами та був зарпечений після того, як його попередник Хосе Рамон Гвізаді (ліва) був заарештований під закидом участі в змові і вбивстві його попередника на пост президента, Хосе Антоніо Ремона. Еспіноза був другим заступником президента Ремона, першим заступником якого був Гвізаді.

Панама Сіті, Панама. — Присмів Гвізадів — Сент Панама Крайова Асамблея оскаржила президента Гвізаді за змови для вбивства свого попередника Хосе Антоніо Ремона. Асамблея позбавила Гвізаді президентури і вида-ла наказ його арештувати. Після того Асамблея проголосила президентом республіки другого віце-президента Рікардо Аріаса Еспінозу, який став третім президентом держави впродовж двох тижнів, коли 2 січня з відомою Гвізаді вбито було президент Рімон. Перед своїм рішенням Асамблея вислухала звинувачення адвоката Рубена Міра, який при-знав до вбивства президента Ремона і заявив, що робив це з відомою першою заступ-ницею президента Гвізаді, якого Асамблея проголосила була президентом після смер-ті Ремона. Гвізаді не при-знається до нього і заявив, що звинувачення Міра "смішні". Арештовано також Гвізаді-вого сина і спільника в під-

Мендес-Франс і Аденауер погодились в різних справах

Париж. — Французький прем'єр і міністер закордонних справ Мендес-Франс вернувся до столиці Франції з своєю однокласницею подоро-жі до Італії і Західної Німеччини, куди їздив на без-посередній нараді з керівника-ми тих двох держав. В суботу 15-го січня проголошено од-ночасно в Бонні і Парижі ко-мунікат, датований в Ваден-Баден, місцевості, де фран-цузький прем'єр і західно-німецький канцлер мали дов-гі, 9-годинні наради. У спіль-ному проголошенні підкрес-люється, що ті наради мали на цілі загостити співпрацю Франції і Західної Німеччи-ни в міжнародних справах і передискутувати цілу низ-ку справ, які цікавлять ті дві країни. Названо 4 конкретні справи, що їх передискутова-ли й узгоджено: 1. продукцію зброї, 2. виявлення подробиць Заарського порозуміння, 3. культуру і 4. економічну співпрацю. Рішено стандар-

НОВА ПОРАЗКА МОСКВИ В ЕВРОПІ

ЗАХ. НІМЕЧЧИНА ВІДКИДАЄ ПРОПОЗИЦІЮ КРЕМЛЯ НАВ'ЯЗАТИ ДІПЛОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ

Бонн. — Західно-німецький уряд проголосив у пресі рішення відкинути пропози-цію Москви з останньої субо-ти — нав'язати "нормальні взаємини" між ССР і Німечкою Федеративною Рес-публікою (офіційна назва Німеччини, що її вперше вжила Москва у своєму офіційному документі). Ця суботнішня со-ветська заява була роздана на письмі чужинцям кореспондентам, акредитова-ним у Москві. Вудучи черго-вим советським кроком у впертих намаганнях недопу-стити до ратифікування Па-ризького договору й озброєн-ня Західної Німеччини, со-ветська заява зверталася цим разом виключно лише під а-дресою німців. Вона стверджу-вала, що Західна Німеччина має до вибору два шляхи: або з'єднати, не належати до ніякого військово-політично-го блоку держав, лиш брати участь в загально-європейсь-кій "системі безпеки", або бу-ти постійно поділеною і лу-дитися з Заходом та разом із ним підготувати нову війну. Совети запропонували Захід-ній Німеччині відразу "норма-лізувати" взаємини й пере-говорювати про з'єднання на підставі "вільних" виборів. — Західно-німецький уряд, від-

Адміністратор іміграційного закону — за його зміну

Вашингтон. — Скотт Мек-Лауд, адміністратор імігра-ційного закону з 1953 року, за яким мали б прибути до ЗДА 214,000 нових імігран-тів, заявив на конференції в державному департаменті, що цей закон неможливо здійс-нити до кінця 1956 року, якщо навіть його змінити, бо закон підписано в серпні 1953 року, а до кінця грудня 1954 року видано тільки 17,050 віз і до ЗДА могли при-бути тільки 13,056 імігрантів. Голова Конгресової Правни-чої Комісії бруклінський конгресмен Емеліус Селлер гостро критикував адміністра-

22-го СІЧНЯ ОФІЦІАЛЬНІ ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ В СТЕЙТАХ НЬО ДЖЕРЗІ І НЬО ЙОРКУ

ГУБЕРНАТОР МЕЙНЕР ПІДПИСАВ ПРОКЛЯМ-ЩО МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ; ГУБЕРНАТОР ГАРРИ-МАН МАВ ПІДПИСАТИ ПІ В ПОНЕДІЛОК

День 22-го січня, роковини проголошення української державної незалежності й офіційна річниця, буде в цьому році офіційним "Днем Української Незалежності" в стейтах Ньо Джерзі і Ньо Йорк. Губернатор стей-ту Ньо Джерзі, п. Роберт В. Мейнер, підписав у цій справі формальну прокламацію ми-нулої п'ятниці, 14-го січня в Капітолію столиці стейту, Трентоні, а губернатор Ньо Йорку, п. Аварел Гарриман, мав підписати подібну про-кламацію в столиці стейту, Олбані, в понеділок 17-го січ-ня. Губернатор Мейнер підпи-сав прокламацію в справі Дня Української Незалежності впродовж, в приватності ін-ших членів стейтового уря-ду та в приватності українсь-кої делегації, яку очолював стейтовий комішенер, адв. Марсел Вагнер, та в складі якої входили: п. Григорій Герман, головний секретар УНСОУ та шкільний това-риш губернатора Мейнера, А. Шаран, проф. П. Савчук і п. Василина Мельник з Джерзі Сіті, Теодор Маселко з Ньюарку, Степан Урбан і Френк Кучиня з Елизабет, Теодор Лутиня з Ірвінгову та Іван Свалік з Перт Амбою. Між іншим, п. І. Свалік, відомий із своєї активності в україн-ському житті, тепер добився високого становища в своєму місті, ставши шефом місце-вої поліції. Майстром церемо-нії при підписанні проклама-ції був адв. Марсел Вагнер, старанням якого губернатор Мейнер підписав проклама-цію. Раніше, як уже інфор-мовано, подібну проклама-цію підписав посадинок Джер-

Роберт В. Мейнер губернатор стейту Ньо Джерзі.

Дванадцять науковців вивчатимуть комуністичні впливи в ЗДА

Ньо Йорк, Н. Й. — Голова Фонду Республіки Роберт М. Гатчінс повідомив, що цей фонд призначив 250,000 до-ларів на те, щоб дванадцять визначних науковців вивчили просякання комуністичних впливів в окремі ділянки американського життя. Цей гурт науковців очолюватиме професор Корнелського у-ніверситету Клінтон Россітер. Проф. Россітер заявив, що комуністичні впливи в ЗДА вивчатимуть науковці, які вже

з'явили себе в цьому на-прямку. Між ними не буде бунтівних комуністів, бо вони можуть бути неохочими. Кожен із цих науковців має написати впродовж двох ро-ків працю, на одну з таких тем: комунізм і американська література, комунізм і робіт-ничий рух, комунізм в уря-дових колах, комунізм і мис-тецтво, комунізм в групах, які формують публічну олі-мпію, комунізм і наука в ЗДА, а також і історію комуністич-ної партії в ЗДА.

Проклямація губернатора Мейнера

Губернатор Ньо Джерзі, п. Роберт В. Мейнер, у своїй про-кламації Дня Української Не-залежності в стейті насампе-ред стверджує велике значен-ня дати 22-го січня в першу чергу для волелюбного украї-нського народу, а в дальшо-му теж і для всіх народів сві-ту. Подіям, які записували 22-го січня 1918 і 1919 рр. треба в великій мірі завдячу-вати й те, що український на-рід не тільки не завоював під страшим тягарем кому-но-московської неволі, але й в найбільш героїчний та подвижний спосіб продов-жує боротьбу за здійснення тих ідеалів, що їх символізує дата 22-го січня — сказано в прокламації. В дальшому в прокламації сказано:

"Так звана Українська Со-ветська Соціалістична Рес-публіка, яка була прийнята до Об'єднаних Націй, не ре-презентує Українського на-роду. Справжню Українську Республіку репрезентує украї-нський екзильний уряд, що створив Українську Націо-нальну Раду в Європі. Ного підтримують безчисленні ге-рої українського підпілля... що борються за невід'ємні пра-ва на життя, волю і змагання

В ОН сподіваються, що комуно-китайці звільнять американських летунів

Об'єднані Нації. — Гене-ральний секретар Об'єднаних Націй Дар Гаммершильд поі-формував про вислїд своєї по-дорони до Пейнінгу есперу американського амбасадора в ОН Кебота Лоджа, потім гру-пу репрезентантів держав, які брали участь в Корейській війні, врятувати групи інших держав, так, щоб усі на-пильні члени ООН були в курсі справи. Всі поінформо-вані, зокрема Кебот Лодж, прихилились до оптимізму Гаммершильда, що комуні-стичний Китай випустить вие-дози на волю ув'язнених аме-риканських летунів і інших, неправдо затриманих, вост-них полонених. Гаммершильд підкреслює, що самі комуно-китайці не пропонували нія-кого "вільного торгу", ли-ше підписали низку застере-жень загального характеру, як недопущення до Об'є-днаних Націй, справу Формо-зи і т. д. Гаммершильд твер-дить, що ув'язнені в Китаї американці вийдуть на волю, коли взагалі зменшиться те-деріше напруження між ко-муністичним Китаєм і ЗДА. Зокрема Гаммершильд заду-мус переслати комуно-китай-ському урядові виснаження в справі договору між ЗДА й націонал-китайським уря-дом, що, мовляв, той договір не має агресивного харак-теру у відношенні до китаї-нських полонених. Гаммершильд

Турецько-іранський пакт — невдача Єгипту

Каїро. — На тлі затяжно-го суперництва між Туреччи-ною і Єгиптом щодо лідер-ства в могоамеданському сві-ті, підписання минулого тиж-ня між Туреччиною і Іраком до-говір призначив і взаємної безпеки, уважається в полі-тичних колах Єгипту за не-вдачу політики єгипетського уряду. Єгипетський уряд про-тивився таким договорам, у-важачи, що члени Арабсь-кої Ліги, до якої належить також Ірак, повинні зберігати "неутралітет" у те-дерішньому конфлікті між Єго-дом і Заходом. Тому Єгипет спротивився проєктові, що йо-го давно висунули були Ту-

В СВІТІ

● Палац III ХІІ дістав від 2 грудня м. р. цілу серію транс-фузій крові. 13-го січня йому зроблено ще раз трансфузію крові, але далі такі заходи будуть тимчасово припинені, — сказано в лікарському комуні-каті.

● В комуністичному Китаї збудували минулого року нові залізничні рейки довжиною 496 миль, а на цей рік планується збудувати їх ще 620 миль. Нова залізниця ліній має переїзду-вати Китай з півночі на південь. Очевидно, всі ці нові залізничні лінії плануються передусім з поглядом стратегічної потреби.

● Корольство Силасвета II за-вгуля під час прогулянки в Сендінггеми ручний годинник. Вона цим дуже зажерлася. Го-динника шукали при допомозі детектора для вившукування мін, при чому в пошуках брали уч-асть також Силасвета короле-ва-мати й князя Маргарета. Чи годинник знайдено — аме-риканська преса не подяє.

● Укредено в Англії великої ваги документ про користуван-ня атомовою енергією для мир-них цілей — повідомляє англій-ський поденник "Дейлі Ге-ралд". Документ зник минулої середи в одного з нечисленних людей, які мали право читати його. В цьому документі підсу-мовано вислїди 18-місячної пра-ці. Якщо він дістанеться в во-рожі руки, твердить часопис, то Англія втратить перше місце в дослідках над використанням атомової енергії для мир-них цілей.

● Данія невдоволені з захід-но-німецького уряду за те, що теперішній західно-німецький виборний закон зладжений так, що 42,000 данців у провінції Шлесвіг-Гольштайн не можуть мати в місцевому союзі ні одного свого представника, дарма, що 9,000 німців в Данії мають свого репрезентанта в дансь-кому парламенті. Тому данський уряд вирішив відкрити рати-фікування Паризького договору над незначний час.

● В Алязкі (Північна Аф-рика) знову стався землетрус. В околиці міста Орлеанвіль за-валились деякі дома й баракки. Жертв у людях нема.

В АМЕРИЦІ

● До залі засідань Палати Репрезентантів ввійшла жінка і попросила спікера Сем Рейберна дозволити їй виступити про-мовою. Вона ввійшла бичими дверима, і ніхто її не затримав, хоч мала на голові кашкет, який не влізло носити в цій залі. Конгресмени були стурбо-вані цим появою, пригадавши со-бі напад порторіканців з бере-зи минулого року на Конгрес. Вартини ввійшли жінку із залі, навіть не ствердивши її тожоче-ності. Пізніше повідомлено, що це була Цікі Джексон з Пите-бургу.

● Президент Айтенгавер ні-чого не сказав делегації жінок-республіканок, яка просила його, щоб він знову кандидував у 1956 році. Президент збув про-сби жінок ширим сміхом, але по-годився промовляти на конфе-ренції республіканських жінок в Вашингтоні 11 травня ц. р.

● З Вашингтону повідомля-ють, що чотири будівельні під-приємці, які незаконно збага-тили на будівництві нових до-

